

५. प्रश्नको माग के हो ? कसरी बुझ्ने ?

लोकसेवा आयोगद्वारा सोधिने विषयगत प्रश्नहरूमा प्रयुक्त हुने शब्दावली र तिनको अर्थ

प्रश्नमा नेपालीमा प्रयुक्त हुने शब्दावली	Question In English	नेपाली शब्दार्थ र व्याख्या
अर्थ लेख्नुहोस् / अर्थ उल्लेख गर्नुहोस्	Define	(दिइएको विषयको शाब्दिक र भावपरक दुवै अर्थ दिने कार्य)
उत्तर दिनुहोस्	Give Answer	- प्रश्नले मागेको सिधा सिधा उत्तर दिने कार्य - विषयवस्तुको परिफेरीमा रहेर जवाफ दिने ।
उल्लेख गर्नुहोस् / लेख्नुहोस् / बताउनुहोस्	Write/Write Down/State/Mention	- लेख्ने वा कुनै कुरा, विचार आदि लेखको रूपमा ल्याउने क्रिया - प्रश्नले मागेको सिधा जवाफ दिने, - जस्तो सुशासनका अवधारणावारे उल्लेख गर्नुहोस् ।
इंगित गर्नुहोस्	Point it	- कुनै कुरा देखाउने कार्य,
उजागर गर्नुहोस्	Expose	- रहस्योद्घाटन गर्ने, छलङ्ग पार्ने कार्य,
के बुझ्नुहुन्छ ? / के बुझिन्छ ? / के बुझ्नुहुन्छ ? के हो ?	What do you understand/What do you mean	- आफ्नो बुझाइ प्रस्तुत गर्ने कार्य, - आफ्नो धारणा प्रस्तुत गर्ने कार्य
खण्डन गर्नुहोस्	Criticize	- अर्कोको मत, सिद्धान्त वा कुरालाई काट्ने वा प्रतिवाद गर्ने काम, कुनै बुद्धिका विरुद्धमा गरिने आलोचना, - जस्तो संसदीय पद्धतीमा रहेका कमजोर पक्षहरू औल्याई खण्डन गर्नुहोस् ।
चर्चा गर्नुहोस्	Discuss	- दिइएको विषयको बारेमा जानकारी प्रस्तुत गर्ने कार्य - जस्तो: वैदेशिक रोजगारीले नेपालमा पुर्‍याएको योगदानको चर्चा गर्नुहोस् । - विवेचना गर्नुहोस् भन्दा पनि Discuss शब्द प्रयोग गर्ने गरिएको ।
चुनौती र समाधान	Challenges and Solution	- कुनै कार्य गर्ने क्रममा आई पर्ने सक्ने कठिनाई/बाधा व्यवधानहरू र - ती कठिनाईलाई समाधान गर्ने कार्य ।
छनौट गर्नुहोस्	Choose	- राम्रो जति छानेर लेख्ने काम ।
छलफल गर्नुहोस्	Discuss	- दुई वा दुईभन्दा बढी व्यक्तिहरू बसेर कुनै विषयमा विचारविमर्श गर्ने काम, सही कुरा पत्ता लगाउन र खास निष्कर्षमा पुग्न सम्वन्धित व्यक्तिहरू बसेर गरिने विचार विमर्श, तर्क वितर्क, - दिइएको विषयको गहिराईमा अन्तरनिहित विषयवस्तु र असल खराब वारे वातचित्त गर्ने काम,

प्रष्ट पार्नुहोस्, प्रष्टयाउनुहोस्/ स्पष्ट गर्नुहोस्	Clear it/ Clarify/Describe	- कुनै कुरालाई स्पष्ट र छयाङ्ग बनाउने कार्य, - विषयवस्तुलाई अझ बुझिने गरी सरल भाषामा छलन्ने पार्ने काम,
प्रकाश पार्नुहोस्	Light up/ Define/Highlight	- लुकेर बसेको वा गोप्य रहेको कुरा प्रकट गर्ने क्रिया - कुनै कुरा पुष्टी गर्ने कार्य,
प्रस्तुत गर्नुहोस्	Submit it	- कुनै कार्य विशेषको निमित्त तयार गरिएको, - कुनै कुरा राख्ने वा लेख्ने वा देखाउने काम,
पत्ता लगाउनुहोस्	Find out	- कुनै कुराको बारेमा थाहा पाउनु,
परिचय दिनुहोस्	Introduce	- परिचय दिने कार्य,
प्रभाव लेख्नुहोस्	Write effect	- कुनै विषयको अध्ययनबाट मानमा पर्ने गुण/असर - सकारात्मक र नकारात्मक दुवै प्रभाव,
फाइदा बेफाइदा	Benefits of profits	- फाइदा/बेफाइदा प्रष्ट छुट्याउनु
विश्लेषण गर्नुहोस्	Analyze	- संलिष्ट भएको वा एउटैमा मिलेर रहेको कुरालाई अलग अलग छुट्याउने काम वा प्रक्रिया, - कुनै वाक्य रचना आदि के कस्तो छ र त्यसमा के कस्ता तत्वहरू छन् आदि कुरालाई केलाउने प्रक्रिया । - कारण र प्रभाव सहित दिइएको विषयवस्तुमा रहेका आधारभूत पक्षहरूको पहिचान गरी उत्तर प्रस्तुत गर्नुपर्ने
विवेचना गर्नुहोस्	Explain	- राम्रो नराम्रो, सत्य असत्य आदि छुट्याउने वा पारख गर्ने काम, विवेचना/समिक्षा गर्ने, - विवेचना गर्नुहोस् भन्दा सबल दुबल पक्ष पहिचान गरी भविष्यमा के गर्नुपर्ला सुझाव दिनु राम्रो मानिन्छ ।
विचार प्रस्तुत गर्नुहोस्	Submit idea	- आफ्नो धारणा राख्ने कार्य - आफ्नो मौलिक विचार राख्नुपर्ने ।
व्याख्या गर्नुहोस्	Explain	- कुनै घटना, दृष्य, आदिको खुलस्त वर्णन गर्नु, - तथ्यपरक वर्णन । यहाँ विचार र तर्कको मात्रा कम हुन्छ। - दिइएको Statement ले भनेको कुरा सबैले बुझ्न सक्ने गरी सो विषयवस्तुलाई फैल्याउने, सरलीकरण गर्ने,
विस्तार गर्नुहोस्	Expand/Elaborate	- विस्तृत रूपमा दिइने विवरण, - फैल्याउने, फिजाउने काम,
वयान/वर्णन गर्नुहोस्	Describe	- कुनै विषयको बारेमा राम्ररी थाहा हुने गरी प्रस्तुत गरिएको विवरण - क्रमबद्ध रूपमा वा विस्तारपूर्वकको कथन, धैलिविस्तार, यखान
विशेषता लेख्नुहोस्	State	- कुनै विषयवस्तुलाई चिनाउने खास खास वृंदाहरू नै

	Characteristics/ Features	त्यसका विशेषता हुन् ।
बुँदागत रूपमा उल्लेख गर्नुहोस्	Write in Points/Enlist	- दिइएको कुनै विषयमा बुँदागत प्रस्तुति गर्ने कार्य, - जस्तो नेपालको संबिधानका विशेषतालाई बुँदागत रूपमा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
भन्नुहोस्, बताउनुहोस्	Say/State/Mention	- कुनै विषयका सम्बन्धमा आफूलाई भएको जानकारी सिधा रूपमा दिने काम,
भनाई राख्नुहोस्	State your opinion	- भन्नाको तत्पर्य, कथन, मतलब - आफ्ना कुरा राख्ने ।
भिन्नता/फरक छुट्याउनुहोस्	Distinguished	- दिइएका दुई विषयहरूबीचका रहेका सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक पक्षका आधारमा फरक देखाउने कार्य
भन्नुहोस्	Say/State/Mention	- लेख्नुहोस् । उल्लेख गर्नुहोस् ।
लेख्नुहोस्	Write	- सिधा उत्तर लेख्ने
समिक्षा गर्नुहोस्	Review	- कुनै विषयको बारेमा गुणदोष छुट्ट्याई निष्पक्षता र गम्भीरतापूर्वक गरिने विवेचना, - विवेचना गर्ने कार्य - विवेचना गर्दा विद्यमान अवस्थामा नै जोड दिनु राम्रो मानिन्छ,
संग्रह गर्नुहोस्	Archive	- विभिन्न सामग्री खोजेर एकै स्थानमा ल्याउने कार्य,
संकलन गर्नुहोस् ।	Compile	- विभिन्न सामग्री खोजेर एकै स्थानमा ल्याउने कार्य,
स्मरण गर्नुहोस् ।	Remember	- पहिले भएको कुनै घटना, प्रसङ्ग आदिलाई पुनः ताजा गराउने, - सम्झने काम : अन्तरनिहित कुरालाई बाहिर देखाउने, ल्याउने कार्य,
समस्या र सुझाव	Problems and Suggestions	- नीतिगत, संस्थागत, व्यवहारिक समस्याहरू पहिचान गर्नु र तिनको समाधानका लागि उपाय सिफारिस गर्नु,
सुझाव दिनुहोस्	Suggest	- कुनै विषयमा सुझाव दिने कार्य - जस्तो विद्युतीय शासनलाई प्रभावकारी बनाउन सुझाव दिनुहोस् ।
कारण दिनुहोस्	Give Reason/Cause	- दिइएको Statement ले भनेको घटना वा नजिता आउनुको कारण के थियो सो उल्लेख गर्ने,
<u>WH Words प्रयुक्त</u> <u>हुने प्रश्नहरू</u>		के, किन, कति, कस्तो, कसरी, कहाँ, कहिले, केलाई आदि शब्दावलीहरू (WH words) (यी शब्द प्रयुक्त भएको प्रश्नले माग गरेको विषय स्पष्ट नै हुने भएकोले यहाँ थप उल्लेख नगरिएको)
महत्व/आवश्यकता /औचित्य	Importance/ Rationality	- सो तत्व वा विषय वा क्षेत्रको महत्व दर्शाउने कार्य, - के-के कारणले गर्दा सो को आवश्यकता परेको हो ?

		- त्यस विषयले सम्बन्धित क्षेत्रलाई के योगदान भएको छ ?
उद्देश्य लेख्नुहोस्	Give Objective	- अभिलेखित Documented वा अवधारणागत उद्देश्य पहिचान गरी दिने कार्य
सिद्धान्त उल्लेख गर्नुहोस्	Write down objectives	- Documented Objective र Conceptual Objective दुई मध्ये प्रश्नानुसार उल्लेख गर्नुपर्ने ।
भूमिका	Role	- कुनै तत्व वा विषयको अन्य कुनै क्षेत्रमा रहेको योगदानको आधारमा निर्धारण गरिने भूमिका - जस्तो सुशासनका लागि पारदर्शिताको भूमिका